

Lokālpilnojumams

nekustamajam īpašumam "Jauda-2", Gauja, Inčukalna pagasts, Inčukalna novads, kadastra Nr. 8064 007 0322.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums VIDES PĀRSKATA Kopsavilkums

Pasūtītājs:

Nekustamā īpašumu "Jauda-2"
īpašnieks

Izpildītājs:

SIA „Grupa 93”
Reģ. nr. 50103129191

Rīga, 2019.gada decembris

Vispārēja informācija

Šis Vides pārskats ir sagatavots lokālpārskatam teritorijai, ietverot nekustamo īpašumu "Jauda-2", Inčukalna novada Inčukalna pagastā, kadastra Nr. 8064 007 0322, pēc nekustamā īpašuma īpašnieka pasūtījuma, pamatojoties uz Inčukalna novada domes 2019. gada 20. februāra lēmumu sēdes protokols Nr. 3, 20§ "Par lokālpārskata izstrādes uzsākšanu nekustamajam īpašumam "Jauda 2", Inčukalna pagastā, Inčukalna novadā, grozot teritorijas plānojumu".

Lokālpārskats izstrādāts ar mērķi grozīt Inčukalna novada teritorijas plānojumā 2013.-2024. gadam (turpmāk - Teritorijas plānojums) noteikto funkcionālo zonējumu no Publiskās apbūves teritorijas (P) uz rūpniecības apbūves teritoriju (R2) 7ha platībā. Funkcionālā zonējuma maiņas rezultātā tiek atļauta šobrīd degradētas teritorijas - derīgo izrakteņu atradnes Silciems, kurā ilgstoši veikta derīgā izrakteņa – smilts ieguve, rekultivācija un revitalizācija. Rekultivācijas procesā, lai nodrošinātu racionālu zemes dziļū resursu izmantošanu, atbilstoši likumā Par zemes dziļū definētajam, 7ha lielā teritorijā tiks iegūts atlikušais smilts materiāls (aptuveni 250 tūkst.m³), kurš daļēji tiks iesaistīts saimnieciskajā darbībā, daļēji izmantots teritorijas rekultivācijai un labiekārtošanai.

Lokālpārskata risinājuma būtība ir nodrošināt priekšnoteikumus smilts ieguvei īpašumā, ar mērķi daļā no teritorijas (~7ha), izveidot dīķi, kas tālāk izmantojams rekreācijai. Apkārtējo teritoriju paredzēts attīstīt un labiekārtot, ierīkojot dažādas aktīvās atpūtas un pasākumu zonas, saglabājot publiskās apbūves zonējumu. Atbilstoši apbūves koncepcijai, iepriekšminētais karjera dīķis plānots kā centrālais objekts zemes gabalā, ar mērķi piedāvāt nodrošināt tā izmantošanas iespējas daivīngā (zemūdens niršanas) un ar to saistītām aktivitātēm. Attīstāmajā teritorijā paredzēta kempinga mājiņu zona, kā arī viesu māja lielāka mēroga pasākumu organizēšanai. Bez kempingu mājiņu un lielās viesu mājas, teritorijā paredzētas arī telts vietas un auto-kempingu stāvvietas, labiekārtojums aktīvajai atpūtai, t.sk. basketbola un futbola laukumi, volejbola laukumus, šūpoļu parks, takas apkārt dīķim un teritorijai, lokāla skatuve - estrādi ar sēdvietām u.tml. Daļu teritoriju plānots saglabāt neapbūvētu - kā apzaļumotu lauku dažādu pasākumu un aktivitāšu rīkošanai.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 25.09.2019. g. lēmumu Nr. 4-02/49 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu" Plānošanas dokumentam Lokālpārskats nekustamajam īpašumam "Jauda 2", Inčukalna pagastā, Inčukalna novadā (1.pielikums).

Vides pārskata mērķis ir novērtēt lokālpārskata iespējamo ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes mazināšanai (ja negatīvās ietekmes tiek konstatētas) . Vides pārskatā ir iekļauta informācija un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka vides aizsardzības jomas normatīvie akti un Vides pārraudzības valsts birojs.

Degradētas teritorijas vietā izveidojot labiekārtotu rekreācijas kompleksu prognozējamas ilglaicīgas būtiskas pozitīvas ietekmes uz vidi

Stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veica un Vides pārskatu sagatavoja SIA "Grupa93" (reģ. nr. 50103129191), sadarbībā ar piesaistīto ekspertu Ingu Gavenu.

Lokāplānojuma teritorija atrodas bijušās smilts atradnes "Silciems II" teritorijā. Teritorija robežojas ar bijušo smilts atradņu "Meži I", "Silciems I", "Silciems-1978.g." un "Kempings" teritorijām un esošu smilts atradi Lorupe IV.

Funkcionālā zonējuma maiņas rezultātā tiek atļauta šobrīd degradētas teritorijas - derīgo izrakteņu atradnes Silciems, kurā ilgstoši veikta derīgā izrakteņa – smilts ieguve, rekultivācija un revitalizācija.

Rekultivācijas procesā, lai nodrošinātu racionālu zemes dzīļu resursu izmantošanu, ~7ha lielā teritorijā tiks iegūts atlikušais smilts materiāls (aptuveni 250 tūkst.m³), kurš daļēji tiks iesaistīts saimnieciskajā darbībā, daļēji izmantots teritorijas rekultivācijai un labiekārtošanai.

Lokāplānojuma risinājumi nav pretrunā ar Latvijā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un plānošanas dokumentiem.

Lokāplānojuma risinājums nav pretrunā ar Inčukalna novada attīstības stratēģijā noteiktajiem stratēģiskajiem attīstības mērķiem. Racionāla dabas resursu (tai skaitā zemes dzīļu resursu) izmantošana un degradēto teritoriju revitalizācija un iesaistīšana ilgtspējīgā, videi draudzīgā izmantošanā ir pasākums, kas vērsts uz definēto mērķu sasniegšanu, kā arī atbilst ilgtermiņa prioritātei IP2 Attīstīta uzņēmējdarbības vide.

Lokāplānojuma risinājums nav pretrunā ar Inčukalna novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktajiem telpiskās attīstības virzieniem un vadlīnijām.

Lokāplānojuma teritorijā paredzētās darbības – pamestas, degradētas bijušās derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācija, nodrošinot atlikušo resursu optimālu izmantošanu, kā teritorijas rekultivācijai, tā realizējot un turpmāk paredzētā darbība – augstvērtīgas atpūtas un rekreācijas teritorijas izveide degradētajā teritorijā pilnībā atbilst šajā plānošanas dokumentā definētajiem uzdevumiem un sasniedzamajiem mērķiem.

Vides pārskata izstrāde

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot nozares politikas, politikas plāna, rīcības programmas, kā arī citu nacionālo, reģionālo un vietējo stratēģisko plānošanas dokumentu un normatīvo aktu kvalitāti, vērtējot šo dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot to īstenošanas negatīvās ietekmes. Šis process ir vērsts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties politikas plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā, un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams plānu un programmu sagatavošanas posmā un tā nepieciešamību un procesus nosaka starptautiskā un nacionālā likumdošana.

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, tai skaitā teritorijas plānojumiem, arī tiem, kuri saistīti ar Eiropas Savienības līdzfinansējuma izmantošanu, ja attiecīgos plānošanas dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai citiem noteikumiem izstrādā vai pieņem Saeima, Ministru kabinets, pašvaldība, valsts vai pašvaldības institūcija. Likumdošanas prasības paredz SIVN (turpmāk tekstā SIVN) procesa ietvaros sagatavot Vides pārskatu, kurā raksturotas plānošanas dokumenta būtiskās ietekmes uz vidi. Tas ir īpaši nepieciešams dokumentiem, kuri var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000).

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) procesa mērķis ir panākt vides aspektu integrāciju plānošanas procesā, nodrošinot, ka vides vērtības tiek atbilstoši iestrādātas Lokāplānojumā.

SIVN vispārīgie uzdevumi ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo būtisko ietekmi uz vidi dokumenta ieviešanas gadījumā.

Pastāv būtiskas atšķirības starp ietekmes uz vidi novērtējumu, kas jāveic paredzētās darbības projektiem, un SIVN, kas tiek veikts politikas plānošanas dokumentiem. Ietekmes uz vidi novērtējums projektiem saistās ar vērtējumu un secinājumiem par kvantitatīvi un kvalitatīvi izmērāmām ietekmēm uz vidi, uz kā pamata tiek pieņemts lēmums par darbības atļaušanu un izvirzītajiem nosacījumiem vai ierosinātās darbības aizliegšanu. Savukārt politikas plānošanas dokumentu ietekmes uz vidi izvērtējums ir vērstas uz plānošanas dokumentu satura optimizēšanu un vides aspektu integrāciju tajos.

Atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam plānošanas dokumenta izstrādes stadijā ir veiktas konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar VVD Lielrīgas RVP, DAP administrāciju, Veselības inspekciju u.c. institūcijām saistībā ar nosacījumiem par Lokālpārplānojuma īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību.

Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk tekstā VPVB) 2019.gada 25.septembrī ir pieņēmis Lēmumu Nr. 4-02/49 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”

Stratēģiskais IVN veikts saskaņā ar Likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un tam pakārtotajos normatīvajos aktos noteikto, kā arī ņemot vērā VPVB Lēmumā Nr. 4-02/49 minētos apsvērumus.

Sabiedrības līdzdalība

Sabiedrības, organizāciju un institūciju viedoklis tiek ņemts vērā vairākos SIVN etapos:

- veicot sākotnējo novērtējumu par būtiskiem vides aspektiem Teritorijas plānojuma izstrādes kontekstā, kas ietver arī konsultācijas ar institūcijām;
- organizējot Teritorijas plānojuma vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas procesu, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas sanāksmi;
- iestrādājot sabiedrības pārstāvju komentārus vides pārskata gala redakcijā – ņemot vērā gan saņemtos komentārus par vides pārskata projektu, gan par attīstības stratēģiju, gan teritorijas plānojuma projektu.

Papildus SIVN procesam sabiedrības līdzdalība tiks nodrošināta arī Lokālpārplānojuma izstrādes procesā.

Lokālpārplānojuma un Stratēģiskā IVN Vides pārskata sabiedriskā apspriešana tika organizēta vienlaicīgi.

Lokālpārplānojuma teritorijas īs raksturojums

Lokālpārplānojuma teritorija ietver vienu zemes īpašumu - “Jauda 2” Kadastra Nr.80640070322, Inčukalna pagastā, Inčukalna novadā (turpmāk - Lokālpārplānojums), īpašuma platība 16 ha. Lokālpārplānojuma teritorija atrodas Inčukalna novada Inčukalna pagastā, apmēram 5 km dienvidrietumu virzienā no Siguldas un apmēram 4,5 km ziemeļaustrumu virzienā no Inčukalna.

No austrumiem, ziemeļiem un rietumiem lokālpārplānojuma teritorija robežojas ar zemesgabalu ar kadastra Nr. 80640070825, kas ir Latvijas valsts īpašumā. No dienvidiem teritorija robežojas ar zemesgabalu ar kadastra Nr. 80640070398, kas ir pašvaldības īpašumā.

Lokālpārvaldības teritorijā iekļautā zemes īpašuma platība ir 16 ha. Aizsargjoslas vai citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi to skar minimāli - 0.03 ha (240m²) atrodas Eglupes aizsargjoslā, valsts vietējās nozīmes autoceļa V97 ekspluatācijas aizsargjoslā - 0,78 ha.

Lokālpārvaldības teritorija atrodas bijušo smilts atradņu "Silciems II" teritorijā Atradne "Silciems 2018" visā tās platībā iekļaujas smilts atradnē "Silciems II", kuras izpēte veikta 1979. gadā. Kopš 1979. gada šajā teritorijā notikuši derīgā izrakteņa ieguves darbi, zemes virsma lielā mērā izmainīta un smilts materiāls daļēji norakts.

Teritorija faktiski ir degradēta, neapbūvēta un tajā nav inženierinfrastruktūras, komunikāciju vai labiekārtojums.

Teritorijā ilgstoši veikta derīgo izrakteņu ieguve atklātā karjerā, ieguve pārtraukta neveicot rekultivācijas darbus. Šobrīd teritorija ir daļēji aizaugusi ar krūmiem, tajā dziļākajās ieguves vietās izveidojušies nelieli mitrāji un sekli dīķīši, kuri sausā laikā nereti izžūst.

Ilgstoši neapsaimniekota degradētā teritorija izmantota nesankcionētai atkritumu izmešanai, kas jau tā nesakopto vidi padara vēl nepievilcīgāku

Teritorijā aprēķināti smilts krājumi ar apjomu 465.22 tūkst.m³, no kuriem 275.79 tūkst.m³ iegul zem gruntsūdens līmeņa.

Lokālpārvaldības teritorijā atrodas AS "Latvijas valsts meži" uzņēmuma autoceļa Silciema ceļš aizsargjosla ar platību 0.78 ha un Eglupes aizsargjosla ar platību 0.03 ha. Smilts krājumu apjoms aizsargjoslās ir attiecīgi 26.75 tūkst.m³ un 0.35 tūkst.m³.

Uz ziemeļrietumiem no lokālpārvaldības teritorijas atrodas AS "Augstsprieguma tīkls" valdījumā esošā 330kV augstsprieguma līnija. Pēc Topogrāfija.lv datiem attālums no lokālpārvaldības teritorijas robežas līdz augstsprieguma līnijas aizsargjoslas robežai ir ap 80m, līdz ar to tā neietekmē aktivitātes lokālpārvaldības teritorijas robežās.

Uz rietumiem no lokālpārvaldības teritorijas atrodas dzīvojamā savrupmāju apbūve, ciems Eglupe. No īpašuma robežas līdz tuvākā apbūves gabala robežai ir ap 45 m, savukārt no plānotās zonējuma maiņas robežas līdz tai ir ~380m. Tuvākā ciemata daļa atrodas aiz Eglupes.

Uz dienvidaustrumiem no lokālpārvaldības teritorijas atrodas Rīga-Valga dzelzceļa līnija. Pēc Topogrāfija.lv datiem attālums no lokālpārvaldības teritorijas robežas līdz dzelzceļa līnijas malējai slīdes ir ap 400m, līdz ar to tā neietekmē aktivitātes lokālpārvaldības teritorijas robežās.

Piegulošo teritoriju īss raksturojums

No austrumiem, ziemeļiem un rietumiem lokālpārvaldības teritorija robežojas ar zemesgabalu ar kadastra Nr. 80640070825, kas ir Latvijas valsts īpašumā. No dienvidiem teritorija robežojas ar zemesgabalu ar kadastra Nr. 80640070398, kas ir pašvaldības īpašumā.

Inčukalna novada teritorijas plānojumā Valsts īpašumā esošajai zemes platībai AS "Latvijas valsts meži" piederošā zemes īpašuma (kadastra numurs 80640070842) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 80640070825 noteiktais zonējums ir meža zeme. Šajā teritorijā atrodas smilts atradne "Lorupe IV", un kurā šobrīd tiek veikta derīgā izrakteņa ieguve izmantojot atklāta karjera metodi.

Pašvaldības īpašumā esošā zemes platība noteikta par Publiskās apbūves teritoriju.

Praktiski visa Publiskās apbūves teritorija ir analogi Lokālpārvaldības teritorijai degradēta bijušā karjera teritorija.

Apkārtējā teritorijā daudz rūpnieciski izmantotu teritoriju – derīgo izrakteņu atradnes dažādās izmantošanas stadijās – izpētītas, bet neapgūtas, notiek ieguve un pamestas, nereaktivētas ieguves teritorijas.

Inčukalna novadā lauksaimnieciskā ražošana nav plaši attīstīta. Novadā lauksaimniecības zemes aizņem tikai 15% no novada teritorijas (1708,0 ha) un uzņēmumu reģistrā reģistrētas 36 zemnieku saimniecības. Inčukalna novadā reģistrēti bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumi ir SIA "Rāmkalni Nordeco" un SIA "Rāmkalni Serviss" (Adrese: "Vītiņkalni", Inčukalna novads, Inčukalna pagasts).

Paredzētās darbības tuvākajā teritorijā aktīva lauksaimnieciskā, t.sk. bioloģiskās lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu un platību nav.

Lokālpārvaldības teritorija atrodas Gaujas upju baseina apgabalā. Inčukalna novada ziemeļrietumu daļā ir salīdzinoši labi attīstīts hidroloģiskais tīkls ar vairākām mazām upītēm, meliorācijas grāvju sistēmu, nelieliem dīķiem un citām mazām ūdenstilpēm. Lokālpārvaldības teritorijā, pēc smilts ieguves izveidojušies atsevišķi pārmitri iecirkņi ar sekliem dīķīšiem.

Gar autoceļu, kura aizsargjosla ietver arī Lokālpārvaldības teritoriju, ir grāvis, kas savieno Lokālpārvaldības teritoriju ar Eglupi, taču grāvis atrodas ārpus bijušās un plānotās smilts ieguves teritorijas.

Lokālpārvaldības un tai piegulošajā teritorijā nav meliorācijas sistēmu.

Atradnes "Kempings" teritorijā ir izveidots dīķis, kas nav savienots ar citām ūdenstilpēm, grāvjiem vai upēm.

Apmēram 1 km attālumā uz dienvidiem no Lokālpārvaldības teritorijas plūst Bargupe, kas ietek Eglupē. Bargupe ir neliela, aptuveni 5 km gara upīte, kura iztek no Mežamuižas avotiem. Savā tecējumā tā šķērso nelielus dīķīšus un atsevišķos posmos tās gultne ir antropogēnās darbības rezultātā izmainīta.

Eglupe ir apmēram 18 km gara upe, kas savā augštecē pie Allažiem ir savienota plašām meliorācijas grāvju sistēmām, un ir viena no Gaujas kreisā krasta pietekām. Eglupe nav plata, reti pārsniedzot pāris metru platumu. Tā tek caur apdzīvotu vietu - Eglupi.

Saskaņā ar Inčukalna novada teritorijas plānojuma 2013. - 2024. gadam datiem Lokālpārvaldības un tai piegulošā teritorijās neatrodas aplūstošās teritorijas.

Pēc fiziogēogrāfiskā novietojuma Lokālpārvaldības teritorija atrodas Viduslatvijas zemienē, Ropažu līdzenuma austrumu daļā. Salīdzinoši netālu uz austrumiem sākas Madlienas nolaidenums ar Lielvārdes - Jūdažu grēdu vien nepilnu 10 km attālumā, bet uz ziemeļiem no teritorijas atrodas Gaujas senieleja.

Lokālpārvaldības teritorijas ģeoloģiskie un inženierģeoloģiskie apstākļi ir salīdzinoši vienkārši, grunšu sagulums ir vienmērīgs un no vājām gruntīm konstatēta vien augsnes virskārta, Zem augsnes slāņa iegulī smilts un smilts-grants gruntis, bet dziļāk - morēnas smilšmāla un mālsmilts gruntis. Dabīgā, netraucētā sagulumā šīs ir noturīgas gruntis ar labiem nestspējas rādītājiem.

Lokālpārvaldības teritorijas hidroģeoloģiskie apstākļi ir samērā vienkārši. Visa Inčukalna novada teritorija ietilpst Baltijas artēziskā baseina centrālās daļas austrumu malā. Lokālpārvaldības teritorija ietilpst Gaujas upes sateces baseinā. Gruntsūdens papildināšanās notiek galvenokārt no nokrišņiem, sniega kušanas un virszemes noteces ūdeņiem.

Gruntsūdens horizonts atradnes teritorijā ir pastāvīgs pazemes ūdens horizonts un ir piesaistīts

Lokālpārvaldības teritorijā neatrodas pazemes ūdens atradnes vai to aizsargjoslas. Tuvākā pazemes ūdens ņemšanas vieta, kas ir atzīmēta Inčukalna teritorijas plānojumā, ir pazemes ūdensapgādes urbums pie mājām "Sili" apmēram 1,5 km attālumā no Lokālpārvaldības teritorijas ziemeļu virzienā. Apmēram, 1600 m attālumā ziemeļaustrumu virzienā uzņēmuma SIA "Siguldas bloks" teritorijā ir ierīkoti vēl trīs ūdensapgādes urbumi, no kuriem viens ir likvidēts, otrs atrodas rezerves statusā un trešais tiek izmatots. Apdzīvotā teritorijā Eglupe, uz dienvidiem no atradnes, atrodas vēl viens ūdensapgādes urbums pie dārzkopības saimniecības "Draudzība".

Kvartāra nogulumu smilts materiāla ieguve nekādā mērā nevar ietekmēt ūdens līmeņa režīmu un ūdens resursus dziļāk iegulošajos Devona ūdens horizontos.

Tā kā smilts materiāla ieguve paredzēta veikt nepazeminot gruntsūdens līmeni, nav prognozējama būtiska ietekme uz gruntsūdens līmeņa režīmu, nebūtiska lokāla ietekme iespējama tiešā plānotās ūdenstilpes tuvumā, ietekmējot gruntsūdens plūsmu un līmeņa režīmu intervālā no 0,5 m līdz 0,0m aptuveni 100m lielā rādiusā ap smilts materiāla izrakšanas un plānotās ūdenstilpes teritoriju.

Tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Lokālpārvaldības un tai piegulošās teritorijas neatrodas un tai nepieklaujas neviena īpaši aizsargājama dabas teritorija, t.sk. Natura2000 teritorija. Paredzētās darbības teritorijai tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir Gaujas Nacionālais parks (t.sk. Natura2000), kas atrodas aptuveni 1km uz ziemeļiem no Lokālpārvaldības teritorijas un neatrodas tās tiešā ietekmes zonā. Gaujas Nacionālais parks no ir strukturāli un funkcionāli nodalīts ar valsts nozīmes autoceļu un meža joslu.

Lokālpārvaldības teritorija neatrodas un nepieklaujas nevienam mikroliegumam vai tā buferzonai. Tuvākais mikroliegums platlapju meža biotopa aizsardzības nodrošināšanai atrodas vismaz 3,0 km attālumā uz austrumiem rijas un neatrodas potenciālās ietekmes zonā.

Lokālpārvaldības teritorijā, kā arī tās tuvumā neatrodas dabas pieminekļi - ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie veidojumi, kultūras pieminekļi, to aizsargjoslas, vēstures, dabas un vides objekti, kā arī rekreācijas teritorijas.

Piesārņotas un potenciāli piesārņotas teritorijas, riska objekti

Lokālpārvaldības un tai pieguļošajās teritorijās neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas teritorijas, A, B vai C kategorijas piesārņojošas darbības objekti. Tajā neatrodas rūpniecisko avāriju riskam pakļauti objekti.

Lokālpārvaldības un tam pieguļošajā teritorijā nav attīstīti mūsdienu ģeoloģiskie procesi, nav konstatēts gaisa piesārņojums.

Pati Lokālpārvaldības teritorija ir degradēta vide, kura pakāpeniski tiek piesārņota ar dažāda veida atkritumiem.

Lokālpārvaldības un tā ietvaros paredzētās darbības

Lokālpārvaldības izstrādāts ar mērķi grozīt Inčukalna novada teritorijas plānojumā 2013.-2024. gadam (turpmāk - Teritorijas plānojums) noteikto funkcionālo zonējumu no Publiskās apbūves teritorijas (P) uz rūpniecības apbūves teritoriju (R2) 7ha lielā teritorijā. Funkcionālā zonējuma

maiņas rezultātā tiek atļauta derīgo izrakteņu ieguve teritorijā, kas agrāk ir veikta gan lokālpārplānojuma teritorijā, gan piegulošās teritorijās. Pārējā Lokālpārplānojuma teritorija - 9ha, saglabā līdzšinējo Publiskās apbūves teritorijas statusu.

Lokālpārplānojuma īstenošanas kārtība nosaka, ka pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas ir jāveic teritorijas rekultivācija.

Smilts materiāla izrakšana nav teritorijas izmantošanas galamērķis - tā tiks veikta 7ha platībā un tās mērķis ir aptuveni 5ha liela dīķa ierīkošana, veidojot rekreācijas teritoriju. Kopējais izrokamās smilts apjoms ir 250 tūkst.m³. Daļa izraktā smilts materiāla tiks izmantota teritorijas rekultivācijai un labiekārtošanai. Tāpat labiekārtošanai tiks izmantota vaļņos sastumtā augsne.

Teritorijā tiks veikta atbilstoša sanācija (nesankcionēti savesto atkritumu un būvgružu savākšana un nodošana atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam).

Smilts materiāla izrakšana tiks veikta virs un zem gruntsūdens līmeņa, nepazeminot gruntsūdens līmeni. Teritorijā nav plānota iegūtā smilts materiāla apstrāde (skalošana, sijāšana, drupināšana).

Vienlaicīgi ar smilts izrakšanas darbiem tiks uzsākta pārējās teritorijas sakārtošana, renaturalizācija un labiekārtošana.



1.attēls Lokālpārplānojuma teritorijas plānotā izmantošana

Visu teritoriju paredzēts attīstīt un labiekārtot, radot aktīvās atpūtas, relaksācijas un pasākumu zonas (1.attēlā shematisks rekultivētās teritorijas zonējums).

Centrālais objekts ir paredzēts karjera dīķis ar daivinga u.c ūdens atpūtas iespējām. Paredzētas kempinga mājiņu zonas pie dīķa.

Teritorijā paredzēta arī lielā viesu māja pasākumu organizēšanai, telts vietas un auto-kempingu stāvvietas.

Teritorijai atvēlēts daudz vietas aktīvajai atpūtai, kas sevī ietver basketbola un futbola laukumus, kā arī divus volejbola laukumus, plānots daļu teritorijas veidot kā neapbūvētu, apzaļumotu platību jebkādu aktivitāšu organizēšanai.

Teritorijā ir arī paredzēts šūpoļu parks ar rekreācijas zonām un takām apkārt dīķim un teritorijai. Zemesgabalā paredzēts arī izvietot lokālo skatuvi - estrādi ar sēdvietām - pasākumu organizācijai.

Ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas risinājumi tiks izstrādāti projektā, taču paredzētas lokālas sistēmas, kas atbilst normatīvo aktu un Inčukalna novada saistošo noteikumu prasībām.

Elektroapgādes risinājumi tiks izstrādāti tehniskā projekta izstrādes gaitā, ņemot vērā to, ka jaunu elektroapgādes objektu projektēšana un būvniecība ir jāveic saskaņā ar AS "Sadales tīkli" sniegtajām rekomendācijām, ievērojot MK noteikumu Nr. 573 "Elektroenerģijas ražošanas, pārvaldes un sadales būvju būvnoteikumi", kā arī Enerģētikas likuma 19.,191, 23. un 24. pantos ietvertās prasības. Eksploatējot energoapgādes objektus ir jāievēro MK noteikumu Nr. 982 "Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika" 3., 8.-11. punkti.

Atkritumu apsaimniekošanai tiks izveidota dalītā atkritumu savākšanas sistēma un atkritumi tiks nodoti atbilstošam apsaimniekotājam, saskaņā ar Normatīvo aktu un Inčukalna novada saistošo noteikumu prasībām.

Teritorija tiks norobežota novēršot turpmāku nesankcionētu tās izmantošanu.

Iebraukšana lokālpārvaldes teritorijā ir jāparedz pa esošo pievienojumu AS "Latvijas valsts meži" uzņēmuma autoceļa Silciema ceļš, līdz ar to ceļa izmantošana darbības nodrošināšanai ir rakstiski jāsaskaņo ar AS "Latvijas valsts meži".

Jaunizveidotajiem ceļiem platumi un segas konstrukcijas ir jāizvēlas atbilstoši paredzamā transporta sastāvam un kustības intensitātei, bet ar normālprofilu min NP 5,5 un stūru noapaļojuma rādiusu min R 8 m pievienojumam AS "Latvijas valsts meži" uzņēmuma autoceļam Silciema ceļš, un ar normālprofilu min 4,5 un stūru noapaļojuma rādiusu min R 5 m iekškvartāla ceļiem.

Lokālpārvaldes teritorija šobrīd ir degradēta vide teritorija ir daļa no bijušā daudz lielākā Silciema smilšu karjera. Tagad jau ilgāku laiku smilts ieguve ir pārtraukta, taču viss pieejamais smilšu slānis nav izmantots. Karjers ir pamests un nav rekultivēts.

Ja plānošanas dokuments netiek īstenots, tad teritorija saglabājas kā degradēta piesārņota vide, pastiprinās tās aizaugšana ar krūmiem un saglabājas augsnes, iežu un gruntsūdeņu piesārņošanas riski.

Prognozējamās ietekmes uz vidi lokālpārvaldes īstenošanas procesā

Iespējamās ietekmes uz vidi, ko rada darbības īstenošana Lokālpārvaldes teritorijā, var klasificēt:

Pozitīvās ietekmes:

Ar pozitīvām ietekmēm saprot tādas pasākumus, kas tieši vai netieši vērsti uz dabas resursu saglabāšanu un pavairošanu, vides kvalitātes uzlabošanu, slodzes uz vidi samazināšanu vai ierobežošanu u.tml.

- Pozitīva, ilglaicīga ietekme – degradētas teritorijas iesaistīšana saimnieciskajā darbībā, tās revitalizācija un rekultivācija.
- Racionāla dabas resursu izmantošana – smilts materiāla izrakšana pirms teritorijas rekultivācijas;

- Nesankcionētas atkritumu izgāšanas pārtraukšana, teritorijā esošo atkritumu savākšana un nodošana apsaimniekotājam;
- Jaunas ilgtspējīgas rekreācijas teritorijas izveide Novadā.

Negatīvās ietekmes:

Ar negatīvām ietekmēm saprot tādus pasākumus, kas tieši vai netieši vērsti vai var izraisīt dabas resursu noplicināšanu, dabas kapitāla samazināšanu, vides kvalitātes pasliktināšanu, slodzes uz vidi palielināšanu u.tml.

- Esošo biotopu iznīcināšana paredzētās darbības teritorijā. Šī ietekme ir neatgriezeniska, lokāla un maznozīmīga, jo teritorijā nav konstatēti īpaši aizsargājami biotopi vai sugas, teritorija ir degradēta.
- Lokāla ietekme uz gruntsūdens plūsmu dīķa un tiešā tam piegulošajā teritorijā. Lai gan izstrāde tiek veikta nepazeminot pazemes ūdens līmeni, izveidojoties karjera ūdenstilpei tā kļūs par lokālu gruntsūdens noteces apgabalu, nebūtiski (līdz 0,3m) pazeminoties gruntsūdens līmenim tiešā ūdenstilpes tuvumā. Ietekme uz gruntsūdens līmeni praktiski ir minimāla un uzskatāma par lokālu un nebūtisku.
- Nav prognozējama ietekme uz pazemes ūdens resursiem atradnes tuvumā esošajās viensētās.
- Smilts resursu samazināšanās reģionā. Ietekme ir neatgriezeniska un reģionāla. Pieejamie derīgo izrakteņu resursi samazināsies par iegūto apjomu. Taču šis daudzums (250 000 m³) ir nenozīmīgs Latvijas mērogā.
- Emisijas gaisā ieguves procesā, ko rada ieguves tehnika, transports, kā arī iespējamās putekļu emisijas no smilts bērtņēm. Putekļu emisiju ietekme uz gaisa kvalitāti ir nebūtiska, sekundāra un īslaicīga, saistīta ar ilgstošiem sausuma periodiem. Ņemot vērā ietekmes uz vidi novērtējumu un to ietvaros veikto emisiju gaisā aprēķinu un izkliedes modelēšanu, var droši apgalvot, ka ietekmes uz gaisa kvalitāti ir lokālas un nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Ietekmes nebūtiskas un nav prognozējamas, ka varētu pārsniegt normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības ārpus paredzētās darbības teritorijas.
- Emisijas gaisā, ko rada izraktā smilts materiāla transportēšana ir prognozējamas tajos ceļa posmos, kuros nav asfalta seguma. Ietekme lokāla un sezonāla.
- Trokšņa emisijas, ko rada smilts izrakšanas process un tajā iesaistītie tehniskie līdzekļi, ietekmes lokālas un sezonālas (tikai atradnes izstrādes laikā siltajā gadalaikā). Ietekmes nebūtiskas un nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības ārpus paredzētās darbības teritorijas. Tā kā darbi tiks veikti tikai darba dienās, darba laikā arī trokšņa traucējumi būs tikai darba dienās darba laikā.
- Nebūtisks transporta slodzes pieaugums uz autoceļu;

Kumulatīvās ietekmes ir lielākoties vērtējamas ilgtermiņā, kad novērojama dažādu sociālekonomisko aktivitāšu mijiedarbība. Tā kā Lokālpilnvarotāja teritorija robežojas ar neapbūvētām platībām – Dienvidos ar analogu pamesta karjera teritoriju – Ziemeļos daļēji ar VAS Latvijas valsts meži smilts atradni Lorupe IV, kurā smilts materiāla ieguves apjoms gadā ir 200 tūkst.m³ teritorijā tiek veikta smilts materiāla apstrāde. Izveidojot rekreācijas teritoriju, jāņem vērā iespējamie traucējumi, ko rada šī darbība.

Ņemot vērā ļoti nelielo summāro izrokamā smilts materiāla daudzumu – 250 000m³ no 7ha, izrakšanas process nerada savstarpējas būtiskas ietekmes ar derīgo izrakteņu iegūvi atradnē

LorupelIV. Tā kā ieguve pārsvarā tiks veikta zem gruntsūdens līmeņa, nav prognozējamās putekļu emisijas. Trokšņa līmenis Atradnē Lorupe IV, ņemot vērā tur veiktos ieguves un smilts materiāla apstrādes darbus, pārsniedz smilts izrakšanas un rekultivācijas procesā izmantoto tehnisko vienību (ekskavators un buldozers) radīto trokšņa līmeni, jāpiebilst, ka troksnis nesummējas, bet ir dzirdams stiprākais. Tādējādi Lokālpilnvarotāja teritorijā ir jārēķinās ar traucējumiem, ko radīs ieguves darbi atradnē LorupeIV.

Lielākā daļa ietekmju, kas saistītas ar smilts izrakšanu ir terminētas – tās būs novērojamas tikai smilts izrakšanas laikā. Pēc dīķa un rekreācijas teritorijas aprīkošanas kā pozitīva paliekoša ietekme vērtējama jaunas ūdenstilpes izveide, kas kalpo, kā rekreācijas un tūrisma objekts, arī kvalitatīvu pievadceļu, izveidošana.

Rekreācijas teritorijas ekspluatācija nerada papildus vides riskus, prognozējamās ietekmes ir nebūtiskas un lokālas un nerada traucējumus vai piesārņojumu, kas pārsniegtu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības.

Plānotie pasākumi ietekmju uz vidi mazināšanai

Būtiskākās paredzētās darbības negatīvās ietekmes saistītas ar smilts izrakšanas un realizēšanas darbiem dīķa ierīkošanas laikā. Šo darbu procesā būtiskākās negatīvās ietekmes saistās ar smilts materiāla transportēšanas radītajām neērtībām iedzīvotājiem, iespējamu putekļu un trokšņa piesārņojumu, kā arī ietekmi uz gruntsūdens līmeni.

Kopumā tiek plānots veikt šādus inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus smilts materiāla izrakšanas un dīķa ekspluatācijas procesu ietekmes uz vidi samazināšanai:

- Lai samazinātu ietekmi uz teritorijas hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, paredzēts:
 - smilts materiāla izrakšanu veikt nepazeminot gruntsūdens līmeni;
 - ne smilts materiāla izrakšanas, ne dīķu izveidošanas un apsaimniekošanas procesā nav paredzēta dīķa savienošana ar meliorācijas grāvjiem, vai Egļupi un ūdens novadīšana meliorācijas grāvjos;
 - dīķis tiks veidots ar paaugstinātu krasta valni, tā lai pilnībā novērstu tā iespējamu pārplūšanu spēcīgu lietaņu vai pavasara palu laikā;
- Lai samazinātu izmešus gaisā:
 - nepieciešamības gadījumā tiks mitrināti visi ražošanas iecirkņi, jo, pārsniedzot 4% mitrumu, putēšana nenotiek;
 - tiks izmantota atbilstoša un labā darba kārtībā esoši tehniskie līdzekļi, minimizējot to darbošanos tukšgaitā;
 - sausā laikā tiks nodrošināta izvedamā smilts materiāla pārsegšana, lai izvairītos no putekļu emisijām transportēšanas laikā;
- Lai mazinātu trokšņa traucējumus:
 - rakšanas un izraktās smilts materiāla transporta darbi tiks veikti tikai darba dienās, darba laikā, iekļaujoties laika intervālā no 7:00 – 19:00;
 - tiks izmantota atbilstoši un labā darba kārtībā esoši tehniskie līdzekļi;

Citi pasākumi:

- Īstenojot Lokālpārvaldības iestādes projekta degradētas teritorijas vietā tiks izveidota labiekārtota rekreācijas teritorija;
- ap ūdenstilpi plānotā paaugstinātā krasta nogāzes tiek veidotas slīpumā 1:3, pamatne tiks planēta. Augsne teritorijā ap dīķi tiek izlīdzināta 0,20 m slānī, nodrošinot apzaļumošanu;
- smilts materiāla izrakšanas darbi tiks veikti saskaņā ar 2006. gada 21.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.150 "Darba aizsardzības prasības derīgo izrakteņu ieguvē";
- ekskavatora un citas tehnikas darba drošības noteikumi ir doti to rūpnīcu izgatavotāju instrukcijās un, ekspluatējot šos agregātus un mašīnas, tie obligāti tiks ievēroti;
- darbi objektā tiks veikti atbilstoši tehniskajā projektā paredzētajiem tehniskajiem risinājumiem, ievērojot darba drošības un veselības aizsardzības organizēšanas un darba vietu iekārtošanas prasības. Pārējo darbu veikšanā ir jāievēro to darbu veikšanas darba drošības noteikumi, kuri projektā nav paredzēti, bet darba gaitā var rasties;
- pirms darbu uzsākšanas tiks saņemtas visas normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, licences un saņemti nepieciešamie saskaņojumi;
- darbu izpildē tiks ievērotas noteikumu „Drošības tehnika celtniecībā” prasības, mehānismu un iekārto apkopes, ekspluatācijas instrukcijas un noteikumi;
- tehnisko līdzekļu tehniskās apkopes un remontu darbi tiek izpildīti ar specializēto firmu spēkiem, ārpus atradnes teritorijas atbilstoši aprīkotās darbnīcās;

Nemot vērā Lokālpārvaldības iestādes projekta teritorijas nelielo platību – 16ha, kā arī prognozējamo ietekmju izvērtējumu, papildus vides monitoringa veikšana šajā teritorijā nav nepieciešama.

Ieteicams veidot apvienotu Inčukalna novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringu.